

Individuals with Disabilities Education Act (ሕገ ትምህርት ስንኩላን ውልቀሰባት፣ IDEA)

ክፍሊ ሐ አገባባዊ መከላከሊታት (መሰል ወለዲ)

መጻፋዊ

እቲ Individuals with Disabilities Education Act (ሕገ ትምህርት ስንኩላን ውልቀሰባት፣ IDEA) ንብቐዓት ዕሽላትን ህጻናትን (ካብ ዕድሜ ልደት - 36 ወርሒ) ስንኩላንን ስድራቤታቶምን ኣገልግሎት ብኣግኡ ምትእትታው ዝምልከት ድንገታት ዘጠቓልል ፌደራላዊ ሕገ እዩ። እዞም ድንገታት ኣብ ትሕቲ ክፍሊ ሐ ናይ IDEA ተኸቲቶም ኣለዉ። እዚኦም ኣብ ፌደራላዊ ደንብታት (34 CFR ክፍሊ 303) ከምኡውን ኣብ ፖሊሲታትን ኣገባባትን ግዝኣት Washington ተገሊጾም ኣለዉ።

ኣብ Washington፣ እቲ ስርዓት ክፍሊ ሐ፣ Early Support for Infants and Toddlers (ፕሮግራም ብኣግኡ ሓገዝ ንዕሽላትን ህጻናትን፣ ESIT) ይበሃል። እቲ ስርዓት ኣብ ነፍሲ ወከፍ ስጉምቲ ናይቲ መስርሕ ቅድመ ምትእትታው ንዝለዓለ ተሳትፎ ስድራቤት ንምርግጽን ፍቓድ ወለዲ ንምርግጽን ዝተዳለወ ኮይኑ፣ ካብ መጀመርታ ሪፈራል ጀሚሩ ክሰብ ኣወሃህባ ኣገልግሎትን ምስግግርን ይቐጽል።

እቲ ፕሮግራም ESIT መሰላት ወለድን ህጻናትን ንምሕላው ዝግበር ኣገባባዊ መከላከሊታት ዘጠቓልል እዩ። ወለዲ ብዘዕበ እዞም ኣገባባዊ መከላከሊታት ከምቲ ኣብ ትሕቲ ፌደራላዊ ደንብታት ኣብ 34 CFR 303.400-438 ዝተገልጹ ክሕበሩ ኣለዎም። እዚ ድማ ኣብ 34 CFR 303.430-438 ዝርከቡ ኣማራጺታት ምፍታሕ ዘይምርድዳእ ሓዊሱ፣ ምእንቲ ብንጥፈት ክሰተፍን ኣብቲ ንውላዶም ከምኡውን ንስድራቤት ዝወሃብ ኣገልግሎት ናይ መሪሕነት ተራ ክህልዎምን ይኸእል። እዚ ሰነድ መሰላት ወለዲ፣ ብመሰረት ደንቢታት ፌደራል ክፍሊ ሐ ከም ዝተገልጸ፣ ወግዓዊ ምልክታ ናይ ኣገባባዊ ሓለዎታት ህጻናትን ስድራቤታትን እዩ።

ንዕለማታት ናይዚ ሰነድ፣ “ወለዲ” ማለት ኣብ ክንዲ እቲ ቆልዓ ዝነብረሉ ተወላዲ ወይ መዕበዪ ወለዲ ዝሰርሕ ናይ ተፈጥሮ ወለዲ እቲ ውላድ፣ መዕበዪ ወለዲ፣ ሕጋዊ ኣላዪ፣ መዕበዪ ወይ ውልቀሰብ ማለት እዩ።

Family Resources Coordinators (ኣተሓባበርቲ ጸጋታት ስድራቤት፣ FRCs) ፣ ምስ ስድራቤታት ዝሰርሑ፣ ስድራቤታት ኣብ ትሕቲ ክፍሊ ሐ ንኣገባባዊ መከላከሊታቶም ንክርድኡ ዝሕግዙ ተወሳኺ ንዎት ክሕብሩ ይኸእሉ። ብተወሳኺ ንስኩላን ካልኣት ኣባላት ስድራቤትን ምስ ሰብ ሞያ መሸርኽቲ ኮይኖም ንልምዓታዊ ድሌታት ውላድኩም ንምምላእ ዝሕግዙ መንገድታት ሓሰብ ክህቡ ይኸእሉ።

ኣፈሻዊ ትዕዛብቲ ኣገባባዊ መከላከሊታት (መሰላት ወለዲ)

ኣብ ውሽጢ Washington ፕሮግራም Early Support for Infants and Toddlers (ብኣግኡ ሓገዝ ንዕሽላትን ህጻናትን)፣ ከም ወለዲ መጠን እዞም ዝስዕቡ መሰላት ኣለኩም፡-

- መሰል ናይ ብዙሕ ሞያታት ገምጋምን ክለሳን ስዒቡ ድማ ኣብ ናይ መጀመርታ ኣኼባ IFSP Individualized Family Service Plan (ውልቃዊ ትልሚ ኣገልግሎት ስድራቤት፣ IFSP) ምምዕባል፣ ካብ ሪፈራል ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ 45 ምዓልታት ክለንደር። “ብዙሕ ሞያታት” ማለት ክልተ ወይ ልዕሊኡ ዝተፈለለዩ ዕውድታት ሞያ ወይ ፍሉይት ሞያታት ከም መምህርን ኣካላዊ ፍወሳን ዝኣመሰሉ ተሳትፎ ማለት እዩ።

“ግቡእ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው” ብመስርሕ IFSP ይውሰን። እቲ IFSP ኣብ IFSP ዝተለለዩ ውጽኢታት ንምዕዓት ፍሉይ ድሌታት ናይቲ ህጻንን ስድራቤትን ንምምላእ ዘድልዩ ፍሉይት ኣገልግሎታት ቅድመ ምትእትታው መግለጺ ክጠቓልል ኣለዎ። ደንብታት ፌደራል ክፍሊ ሐ www.govinfo.gov/content/pkg/FR-2011-09-28/pdf/2011-22783.pdf ንኣገልግሎታት ብኣግኡ ምትእትታው “ናይ ነፍሲ ወከፍ ብቐጥ ዝኾነ ህጻን ብመሰረት ክፍሊ ሐ ከምኡውን ምስ ምዕባይ ዕብዮት እቲ ህጻን ዝተኣሳሰር ድሌታት ስድራቤት ምዕባላኣዊ ድሌታት ንምምላእ ዝተዳለዉ ኣገልግሎታት ክብሉ ይገልጹ።”

- ንስድራቤታት ብዘይ ዝኾነ ወጻኢታት ገምጋም፣ ክለሳ፣ ምዕባላ IFSP፣ ምውህሃድ ኣገልግሎትን ኣገባባዊ መከላከሊታትን ናይ ምቕባል መሰል።
- ገምጋም ናይ ምቕባል፣ ንዕኡ ፍቓድ እንተሓቲትኩምን እንተሓቲትኩምን፣ ኣብ ዝኾነ እዞን ኣብ መስርሕ ምጽራይ (እንተተጠቐምኩምሉ) መሰል።
- ብመሰረት ክፍሊ ሐ ብቐጥ እንተኾይኑ፣ ከምቲ ኣብ IFSP ተገሊጹ ዘሎ ንውላድኩምን ስድራቤትኩምን ዝምጥን **ግቡእ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ምሃብ** ናይ ምርካብ መሰል።
- ምርመራ፣ ገምጋም፣ ክለሳን ኣገልግሎታትን ናይ ምእባይ መሰል።
- ነቲ መለሊዩ ንምቕያር ዝቐርብ እማመ ብዝምልከት ውሳኔ ክወሃበሉ ትጽቢት ዝግበረሉ ኩሉ ኣኼባታት ናይ ምዕዳምን ምስታፍን መሰል፣ ገምጋም፣ ወይ ኣቀማምጣ ውላድኩም ንምቕያር ዝቐርብ እማመ፣ ወይ ንውላድኩም ወይ ንስድራቤትኩም ግቡእ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ምሃብ።

Individuals with Disabilities Education Act (እገረ ትምህርቱ ስንኩላን ውልቀሰባት፣ IDEA) – ክፍለ ሐ አገባባዊ ውሕስነት (መሰላት ወለዲ)

- አብ ምልላይ፣ ምግምጋም፣ ወይ ምቕማጥ ውላድኩም፣ ወይ አብ ምሃብ ግቡእ አገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ንውላድኩም ወይ ስድራቤትኩም ለውጢ ቅድሚያ ምሕሰብ ወይ ምእባይ አብ እዋኑ ናይ ጽሑፍ ምልክታ ናይ ምቕባል መሰል።
- ነፍሲ ወከፍ አገልግሎት ብኣግኡ ምትእትታው አብ ተፈጥሮኣዊ ከባቢታት ንልምዓታዊ ድሌታት ውላድኩም ንምምላእ ብዝምጥን ደረጃ ናይ ምቕባል መሰል።
- መሰል ምሕላው ምስጢራዊነት **ውልቃዊ መለለይ ሓበሬታ**።
- ናይ መጀመርታ ቅዳሕ ናይ ውላድኩም ብኣግኡ ምትእትታው መዝገብ ብዘይ ዝኾነ ወጻኢታት ናይ ምርካብ መሰል።
- መሰል ቅዳሕ ናይ ነፍሲ ወከፍ ገምጋም፣ ክለሳን IFSን እዚ ድማ ድሕሪ ነፍሲ ወከፍ ኣኼባ IFS ብዝተኸለለ መጠን ቀልጢፍ ክቕርብልኩም ኣለዎ።
- መሰል ምፍታሽን ምግምጋምን ከምኡውን ኣድላይ እንተኾይኑ ድማ መዛግብቲ ውላድካ ምምሕያሽ።
- ናይ ወላዲ/ወሃቢ ዘይምርድዳእ ንምፍታሕ ሽምግልናን/ወይ ዘይሻራዊ ከይዲ መስርሕ ፍርዲ ናይ ምሕታት መሰል።
- ምምሕዳራዊ ጥርዓን ናይ ምቕራብ መሰል።

ብዘይካ እቶም አብ ላዕሊ ዝተጠቓሉ መሰላት፣ አብ ትሕቲ ክፍለ ሐ ፍሉይ አገባባዊ መከላኸሊታት ክትሕበሩ መሰል ኣለኩም። እዞም መሰላት አብ ታሕቲ ተገሊጾም ኣለው።

ውልቃዊ መለለይ ሓበሬታ እዚአም የጠቓልል፣ 1) ስም ውላድኩም፣ ስምኩም፣ ወይ ኣስማት ካልኣት ኣባላት ስድራቤት፣ 2) ኣድራሻ ውላድኩም ወይ ስድራቤትኩም፣ 3) ውልቃዊ መለለይ ከም ናይ ውላድኩም ወይ social security number (ቁጽሪ ማሕበራዊ ድሕነትኩም)፣ 4) ካልኣት ዘይቀጥታዊ መለለይታት፣ ከም ዕለተ ልደት ውላድኩም፣ ቦታ ልደት፣ ከምኡውን ናይ ኣደ ናይ ድንግልና ስም፣ 5) ንውላድኩም ብዝግባእ ርግጸኝነት ንምልላይ ዘኸለል ዝርዝር ውልቃዊ ባህሪታት ወይ ካልእ ሓበሬታ፣ ወይ 6) እቲ ፕሮግራም ብኣግኡ ምትእትታው መንነት ውላድኩም ይፈልጥ እዩ ኢሉ ብዝግባእ ዝኣምነሉ ሰብ ዝሓተቶ ሓበሬታ።

ኣቕዲሙ ዝተዋህበ ናይ ጽሑፍ ምልክታ

ቅድሚያ ሓደ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ንውላድኩም ምልላይ፣ ገምጋም ወይ ምቕማጥ፣ ወይ ንውላድኩምን ስድራቤትኩምን ግቡእ ኣገልግሎት ብኣግኡ ምትእትታው ንምጅማር ወይ ንምቕያር ሓሳብ ምቕራብ ወይ ምእባይ፣ አብ ውሽጢ ርትዓዊ ግዜ ኣቕዲሙ ብጽሑፍ ክወሃበኩም ኣለዎ። እቲ ምልክታ ብዘዕባ እዞም ዝስዕቡ ዝሕብርልኩም እኹል ዝርዝር ክህልዎ ኣለዎ።

- እቲ ብከንትራክተር ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ወይ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ዝቕርብ ወይ ዝነጽግ ዘሎ ስጉምቲ።
- እቲ ስጉምቲ ዝውሰድሎም ምኽንያታት።
- ኩሎም አብ ትሕቲ ክፍለ ሐ ዝርከቡ አገባባዊ መከላኸሊታት።
- ናይ መንግስቲ ሽምግልና፣ ናይ ግዝኣት ጥርዓንን ናይ ግቡእ ከይዲ መስርሕ ፍርድን አገባባት፣ እዚ ድማ መግለጺ ብኸመይ ጥርዓን ከምዘቕርብን ናይቶም አገባባት ናይ ግዜ ገደብን ሓዊሱ።

እቲ ምልክታ ንሓፈሻዊ ህዝቢ ብዝርድኦ ቋንቋ ክጽሓፍን ብቋንቋ ትውልዲ ክቕርብን ኣለዎ፣ ብንጹር ከምኡ ምግባር ዘይከኣል እንተዘይኮይኑ።

ቋንቋ መበቆልኩም ወይ ካልእ ኣገባብ ርክብ ናይ ጽሑፍ ቋንቋ እንተዘይኮይኑ፣ እቲ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው እዚ ንምርግጋጽ ስጉምታት ክወስድ ኣለዎ።

- እቲ ምልክታ ብኣፍ ወይ ብኸልእ መንገዲ ብቋንቋ ትውልዲ ወይ ካልእ ኣገባብ ርክብ ንዓኹም ይትርጎም፤
- እቲ ምልክታ ተረዲእኩም፤ ከምኡውን
- ኣብዞም አገባባት ዝተገለጹ ረጃፊታት ከምዝተማልኡ ብፅሑፍ መርትዖታት ኣለው።

ፍቓድ ወለዲ

ፍቓድ ማለት፡-

- ኩሎም ምስቲ ፍቓድ ዝድለዩ ንጥፈት ዝምልከቱ ሓበሬታታት፣ ብቋንቋ ትውልዲ ምሉእ ሓበሬታ ተዋሂብኩም ኣሎ፤
- ፍቓድኩም ዝድለዩ ንጥፈት ንምፍጻም ብጽሑፍ ትርድእዎን ትሰማማዕሉን፣ እቲ ፍቓድ ድማ ነቲ ንጥፈት ዝገልጽን ዝዝርዝርን ናይ ኣቕዲሙካ ምትእትታው መዛግብቲ (እንተሃልዩ) ዝዝርዝር ኮይኑ ዝልቀቅን ንመን ዝብልን እዩ፤
- ፍቓድ ምሃብ ብወገንካ ወለንታዊ ምኅኒን ኣብ ዝኾነ እዋን ክስረዝ ከም ዝኸለልን ትርድኡ ኢኹም።

ፍቓድኩም እንተሰሪዝክምዎ፣ ንድሕሪት ዝምለስ ኣይኮነን (ፍቓድኩም ቅድሚያ ምስራዙ ንዝተፈጸመ ስጉምቲ ኣይምልከትን) ።

ናይ ጽሑፍ ፍቓድኩም ቅድሚያ እዞም ዝስዕቡ ይርከብ፡-

- ውላድኩም ናይ ስንክልና ጥርጣሪ ኣለዎ ድዩ ንምፍላጥ ናይ ልምዓታዊ ምርመራ ምምሕዳር።
- ኩሎም ገምጋማትን ክለሳታትን ውላድኩም ምክያድ።
- ንውላድኩም ኣገልግሎት ብኣግኡ ምትእትታው ምቕራብ።
- ንኣገልግሎታት ንምኸፋል ህዝባዊ ጥቕምታት ወይ መድሕን ወይ ናይ ብሕቲ መድሕን ምጥቃም።
- ብዘዕባኹምን ብዘዕባ ውላድኩምን ውልቃዊ መለለይ ሓበሬታ ምክፋል።

ቋንቋ መበቆል፣ ድሩት ክእለታት ቋንቋ እንግሊዝኛ ዘለዎም ሰባት ንምምልካት ዝጥቀሙሉ፣ እቲ ንቡር ንስኹም እትጥቀሙሉ ቋንቋ ማለት እዩ። ናይ ውላድኩም ገምጋማትን ክለሳታትን ኣብ እተካይድሉ እዋን፣ ቋንቋ መበቆል ማለት እቲ ውላድኩም ንቡር ዝጥቀሙሉ ቋንቋ ማለት እዩ። ንሓደ ጽማም ወይ ንምስማዕ ዝጽገም፣ ዓይነ ስወር ወይ ናይ ምርኣይ ጸገም ዘለዎ ሰብ፣ ወይ ናይ ጽሑፍ ቋንቋ ንዘይብሉ ሰብ፣ ቋንቋ መበቆል ማለት እቲ ንቡር እቲ ሰብ ዝጥቀሙሉ ኣገባብ ርክብ (ከም ቋንቋ ምልክት፣ ብሬይል፣ ወይ ኣፋዊ ርክብ) ።

Individuals with Disabilities Education Act (ሕገ ትምህርት ስንኩላን ውልቀሰባት፣ IDEA) – ክፍለ ሐ ኣገባባዊ ውሕስነት (መሰላት ወለዲ)

ቅድሚያ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ምሃቡ እውን ናይ ጽሑፍ ፍቓድኩም ክትረኽቡ ኣለኩም።

ፍቓድ እንተዘይህቡኩም፣ ንምግዳድ (ንምግዳድ) ዝኾነ ስጉምቲ ኣይክውሰድን እዩ። ብኸልእ ኣዘራርባ፣ እቲ Family Resources Coordinator (ኣተሓባባሪ ጸጋታት ስድራቤት፣ FRC) ፣ ወይ ወሃቢ ኣገልግሎት ብኣግኡ ምትእትታው፣ ነቲ ፍቓድ ምሃብ ምእባይካ ንምፍታሕ፣ ነቲ ናይ ግቡእ ከይዲ መስርሕ ፍርዲ ኣገባባት ክጥቀሙሉ ኣይኽእልን እዩ።

እቲ Family Resources Coordinator (ኣተሓባባሪ ጸጋታት ስድራቤት፣ FRC) ፣ ወሃቢ ኣገልግሎት ኣቐዲምካ ምትእትታው ወይ ግቡእ ብቐጥሶ ሰራሕተኛታት ንስኹም እዞም ዝሰዕቡ ከምትፈልጡ ንምርግጽ ርትዓዊ ጸዕሪ ክገብሩ ኣለዎም።

- እንታይነት ናይቲ ምርመራ፣ ገምጋምን ክለሳታትን ወይ ድማ ክህሉ ዝኽእል ኣገልግሎታት ምሉእ ብምሉእ ትፈልጡ።
- ውላድኩም ፍቓድ እንተዘይተወሃቡ ነቲ ምርመራ፣ ገምጋምን ክለሳታትን ወይ ነቲ ኣገልግሎታት ክቕበል ከምዘይኽእል ትርድኡ።

ከም መጠን ወለዲ ናይ ሓደ ብመሰረት ክፍለ ሐ ብቐጥሶ ዝኾነ ቆልዓ፣ ውላድኩም ወይ ካልኣት ኣባላት ስድራቤትኩም ዝኾነ ይኹን ኣገልግሎት (ታት) ቅድመ ምትእትታው ብመሰረት እዚ መደብ ክቕበሉ ወይ ክነጽጉም ክትውስኑ ትኽእሉ ኢኹም። ከምኡውን ከምዚ ዓይነት ኣገልግሎት (ብዘይካ እቲ ብመሰረት ደንቢ ምውህሃድ ጸጋታት ስድራቤት ዝድለ ምምሕዳራዊ ስርሓት) መጀመርታ ድሕሪ ምቕባልኩም፣ ንኸልኣት ኣገልግሎታት ብኣግኡ ምትእትታው ኣብ ትሕቲ መደብ ESIT ኣብ ሓደጋ ከዩኡኩም ክትነጽግዎ ትኽእሉ ኢኹም።

መዝገባት

ምስጢራውነት

ብመሰረት ኣብዚ ሰነድ ተዘርዚሩ ዘሎ ምስጢራዊነት ኣገባባት ሓበሬታ፣ ምስ ምጽራይ፣ ገምጋማትን ክለሳታትን፣ ምውሳኔ ብቐዓት፣ ምምዕባልን ምትግባርን IFSPታት፣ ኣቕርቦት ኣገልግሎት ኣቐዲምካ ምትእትታው፣ ንውላድካ ዝምልከት ውልቃዊ ጥርጉፍ፣ ከምኡውን ዝኾነ ካልእ ክፋል ናይቲ ፕሮግራም ክፍለ ር ብዘዕበ ውላድኩምን ስድራቤትኩምን መዘግብቲ ዘጠቓልል።

ነፍሲ ወከፍ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ካብቲ ውላድኩም ኣብ ዝነበረሉ እዋን ጀመሩ ብኮንትራክተር ወይ ወሃቢ ብመሰረት ክፍለ ሐ ዝተኣከበ፣ ዝዕቀብ ወይ ዝጥቀሙሉ ዝኾነ ምስ ውላድኩም ወይ ስድራቤትኩም ዝተኣሳሰሩ ዝኾኑ መዘግብቲ ክትፍትሹምን ክትምርምርዎምን (ኣብ ሰዓታት ስራሕ) ዕድል ክህበኩም ኣለዎ ክሳብ እቲ ተሳታፊ ትካል ነቲ ሓበሬታ ብመሰረት ተግባራዊ ሕግታት ፌደራልን ግዝኣታትን ድሕሪ ደጊም ክዕቅቡ ወይ ድሕሪ ደጊም ዘይዕቅቡ እዋን ንኣገልግሎት ብኣግኡ ምትእትታው ይውከስ። እቲ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ብዘይ ኣድላዪ ምድንጓይን ቅድሚያ ዝኾነ ኣኼባ ብዘዕበ IFSP ወይ መስርሕ ፍርዲ ምስ ምልላይ፣ ምግምጋም፣ ምምዳብ፣ ወይ ምሃብ ኣገልግሎት ንውላድኩምን ስድራቤትኩምን ዝምልከት ሕቶ ክኸተል ኣለዎ፣ ዝኾነ ይኹን ጉዳይ ኣብ ዘይብሉ ድማ፣ ልዕሊ 10 ናይ ካላንደር መዓልታት እቲ ሕቶ ምስ ቀረበ።

መዘግብቲ ኣቐዲምካ ምትእትታው ናይ ምፍታሕን ምግምጋምን ዕድል እዞም ዝሰዕቡ የጠቓልል።

- ካብቲ ወሃቢ ኣገልግሎት ኣቐዲሙ ምትእትታው ንዝቐርቡ ምኽንያታዊ ሕቶታት መብርህን ትርጉምን ናይቲ መዝገብ መልሲ ናይ ምርካብ መሰል።
- እቲ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ነቶም ሓበሬታ ዝሓዙ መዘግብቲ ክህቡ ናይ ምሕታት መሰል፣ እቶም ቅዳሓት ዘይምሃብ ነቶም መዘግብቲ ንምፍታሕን ንምግምጋምን ዕድል ካብ ምጥቃም ብውጽኢታዊ መንገዲ ዝኸልክሉም እንተኾይኑ።
- ንዓኹም ዝውክሉም ሰብ ነቲ መዝገብ ክፍትሹን ክምርምርን ናይ ምግባር መሰል።

ሓደ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው እቲ ኮንትራክተር ወይ ወሃቢ ትካል ብመሰረት ተግባራዊ ሕገ ግዝኣት ከም ምልላይ፣ ክንክን መዕበዪ ህጻናት፣ ሞግዚትነት፣ ምፍልላይን ፍትሕን ዝኣመሰሉ ጉዳያት ዝምልከት ስልጣን ከምዘይብልኩም ዝሕብር ሰነድ እንተዘይተወሃቡ፣ ምስ ውላድኩም ዝተኣሳሰሩ መዘግብቲ ናይ ምፍታሕን ምግምጋምን ስልጣን ከምዘለኩም ክግምት ይኽእል እዩ።

ነፍሲ ወከፍ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ብመሰረት ክፍለ ሐ ዝተኣከበ፣ ዝተረኽቡ ወይ ኣብ ጥቕሚ ዝወዓሉ መዘግብቲ ዝረኽቡ ወገናት (ብዘይካ ብወለድን ፍቓድ ዘለዎም ሰራሕተኛታትን ናይቲ ኮንትራክተር ወይ ወሃቢ ኣገልግሎት) ፣ ስም ናይቲ ወገን፣ እቲ ምብጻሕ ዝተገበረሉ ዕለት፣ ዝተወሃበ፣ ከምኡውን እቲ ወገን መዝገብ ናይቲ ህጻን ክጥቀሙሉ ስልጣን ዘለዎ ዕለማ ሓዊሱ ብጽሑፍ መዝገብ ክሕዝ ኣለዎ።

ዝኾነ መዝገብ ቅድመ ምትእትታው ካብ ሓደ ንላዕሊ ህጻናት ዝምልከት ሓበሬታ ዘጠቓልል እንተኾይኑ፣ ምስ ውላድኩም፣ ወይ ንዓኹም ዝተኣሳሰር ሓበሬታ ጥራይ ክትፍትሹን ክትምርምርን ትኽእሉ ኢኹም፣ ወይ ድማ ብዘዕበ እቲ ፍሉይ ሓበሬታ ክትሕበሩ ትኽእሉ።

ነፍሲ ወከፍ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው፣ ክትሕተቱ ከለኹም፣ ዝርዝር ናይ ዓይነታትን ቦታታትን ናይቶም ብኮንትራክተር ወይ ወሃቢ ዝተኣከበ፣ ዝዕቀቡ ወይ ዝጥቀሙሉ መዘግብቲ ቅድመ ምትእትታው ክህበኩም ኣለዎ። ሓደ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው፣ እቲ ክፍሊት ነቶም መዘግብቲ ንምፍታሕን ንምግምጋምን ዘለኩም ዕድል ካብ ምጥቃም ብውጽኢታዊ መንገዲ እንተዘይዓገጉኩም፣ ብመሰረት ክፍለ ሐ ንዝተሰርሑ ቅዳሓት መዘግብቲ ክፍሊት ክሓትት ይኽእል። ይኹን እምበር፣ ኣብ ትሕቲ ክፍለ ሐ ሓበሬታ ንምድላይ ወይ ንምውሳድ ክፍሊት ክሓቱ ኣይኽእሉን እዮም። ብተወሳኺ፣ ቅዳሕ ናይ ነፍሲ ወከፍ ገምጋም፣ ክለሳ ናይቲ ህጻን፣ ገምጋም ስድራቤትን እቲ IFSPን እውን ድሕሪ ነፍሲ ወከፍ ኣኼባ IFSP ብዘይ ዝኾነ ወጻኢታት ብቕልጡፍ ክወሃቡኩም ኣለዎ።

Individuals with Disabilities Education Act (ሕገ ትምህርት ስንኩላን ውልቀሰባት፣ IDEA) – ክፍለ ሐ ኣገባባዊ ውሕስነት (መሰላት ወለዲ)

ኣብ መዛግብቲ ቅድመ ምትእትታው ብመሰረት ክፍለ ሐ ዝተኣከበ፣ ዝዕቀብ ወይ ዝጥቀሙሉ ሓበሬታ ቅኑዕ ኣይኮነን ወይ ምድንጋር፣ ወይ ንብሕታዊነት ወይ ካልእ መሰላት ናትኩም ወይ ውላድኩም ዝጥሕስ እዩ ኢልኩም እንተኣሚንኩም፣ እቲ ሓበሬታ ንምቕያር ነቲ ሓበሬታ ዝዕቀብ ወይ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ክመሓየሽ ክትሓቱ ትኽእሉ ኢኹም።

- ከምዚ ዝበለ ኮንትራክተር ወይ ወሃቢ ትካል ነቲ ሓበሬታ ብመሰረት እቲ ሕቶ ክመሓይሽ ድዩ ኣይቅይርን ኣብ ውሕስነት ርትዓዊ ግዜ እቲ ሕቶ ምስ በጽሖ ክውስን ኣለዎ።
- ከምዚ ዝበለ ኮንትራክተር ወይ ወሃቢ ኣገልግሎት ከምቲ ዝተተትኩም ነቲ ሓበሬታ ምምሕያሽ እንተኣቢዩ፣ ብዘዕበ እቲ ምእባዩ ክሕበረልኩምን ብዘዕበ መሰል መስርሕ ፍርዲ ክትምከሩን ኣለኩም።

ኣብዚ ክፍለ እዘም ዝስዕቡ ትርጉማት ይጥቀሙ፡- (1) “**ምጥፋእ**” ማለት ድሕሪ ደገም ውልቃዊ መለለዪ ከምዘይኮነ ንምርግጽ ኣካላዊ ምጥፋእ ወይ ካብ ሓበሬታ ውልቃዊ መለለዪታት ምእላይ ማለት እዩ፤ (2) “**መዛግብቲ ቅድመ ምትእትታው**”፣ “**መዝገብ ትምህርት(ታት)**” ወይ “**መዝገብ(ባት)**” ማለት ኩሎም ብመሰረት ክፍለ ሐ ክእከቡ፣ ክዕቀቡ ወይ ክጥቀሙሉ ዝግደዱ ኩሎም መዛግብቲ ንሓይ ህጻን ማለት እዩ፤ ከምኡውን (3) “**ተሳታፊ ትካል**” ማለት ዝኾነ ውልቀ-ሰብ፣ ትካል፣ ኣካል ወይ ትካል ኣብ ክፍለ ሐ ንዘለዉ ጠለባት ንምትግባር ውልቃዊ መለለዪ ሓበሬታ ዝእከብ፣ ዝሕሉ ወይ ዝጥቀም ማለት እዩ። ተሳታፊ ትካል ነቲ መንግስታዊ መሪሕ ትካል ዘጠቓልል ኮይኑ፣ ነፍሲ ወከፍ ወሃቢ ኣገልግሎት ብኣግሑ ምትእትታው ዝገብር እዩ። ኣገልግሎት ክፍለ ሐ (ምውህሃድ ኣገልግሎት፣ ገምጋማትን ክሰታትን ካልኣት ኣገልግሎታት ክፍለ ሐን ሓዊሱ) ይህብ። ቀዳሞት ምንጭታት ሪፈራል ወይ ንኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ዝምውሉ መንግስታዊ ወይ ውልቃዊ ትካላት ኣየጠቓልልን።

እቲ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ብመሰረት ሕቶ፣ ኣብ መዛግብቲ ኣቕዲምካ ምትእትታው ዘሎ ሓበሬታ ቅኑዕ ዘይኮነ፣ ዘይናገር ወይ ብኻልእ መንገዲ ንብሕትውና ወይ ካልእ መሰላት ንስኹምን ውላድኩምን ዝጥሕስ ከምዘይኮነ ንምርግጽ፣ ንፍርዲ ሰማዒ ዕድል ክህብ ኣለዎ። ብመሰረት ክፍለ ሐ ኣገባባት ወይ ምስ ደንቢታት Family Educational Rights and Privacy Act (ሕገ ትምህርታዊ መሰላትን ብሕትውናን ስድራቤት፣ FERPA) ዝሰማማዕ ኣገባባት ሰማዒ ፍርዲ ኣብ 34 CFR 99.22 ክትሓቱ ትኽእሉ ኢኹም።

- ከም ውጽኢት ናይቲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ፣ ከምዚ ዓይነት ኮንትራክተር ወይ ወሃቢ፣ እቲ ሓበሬታ ቅኑዕ ዘይኮነ፣ መደናገሪ፣ ወይ ብኻልእ መንገዲ ንብሕታዊነት ወይ ካልእ መሰላት ንስኹምን ውላድኩምን ዝጥሕስ ምዃኑ እንተ ወሲኑ፣ ነቲ ሓበሬታ ብሓ መሰረት ከዐርዮን ብጽሑፍ ክሕብረልኩምን ኣለዎ።
- ከም ውጽኢት ናይቲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ፣ ከምዚ ዓይነት ኮንትራክተር ወይ ወሃቢ፣ እቲ ሓበሬታ ቅኑዕ ዘይኮነ፣ መደናገሪ፣ ወይ ብኻልእ መንገዲ ንብሕታዊነት ወይ ካልእ መሰላት ንስኹምን ውላድኩምን ዝጥሕስ ከምዘይኮነ እንተ ወሲኑ፣ ኣብ መዛግብቲ ውላድኩም ናይ ምቕማጥ መሰልኩም፣ ኣብቲ ሓበሬታ ርእይቶ ዝህብ መግለጺ፣ ከምኡውን ምስ ውሳኔ ናይቲ ኮንትራክተር ወይ ወሃቢ ዘይትሰማምዑሉ ዝኾነ ደኹን ምኽንያታት ከተቕርቡ ከፍልጠኩም ኣለዎ።

- ዝኾነ ደኹን ኣብ መዛግብቲ ውላድኩም ብመሰረት እዘም ኣገባባት ዝተቐመጠ መብርሂ ብኸምዚ ዝበለ ኮንትራክተር ወይ ወሃቢ እንተተሓልዩ፣ እቲ መዝገብ ወይ ዝካታዕ ክፋል (እቲ ዘይትሰማምዕሉ ክፋል ናይቲ መዝገብ) ክሰብ ዝዕቀብ፣ ብወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ከም ኣካል መዛግብቲ ውላድኩም ክዕቀብ ኣለዎ።
- መዛግብቲ ውላድኩም ወይ እቲ ዝካታዕ ክፋል ብኸምዚ ዝበለ ኮንትራክተር ወይ ወሃቢ ንዝኾነ ወገን እንተተገለጹ፣ መብርሂኹም እውን ነቲ ወገን ክግለጽ ኣለዎ።

ቅድሚያ ምግለጽ ፍቓድ ምሃብ

ውልቃዊ መለለዪ ሓበሬታ እዘም ዝስዕቡ ቅድሚያ ምዃኑ፣ ፍቓድ ወለዲ ክረክብ ኣለዎ፡-

- ብመሰረት ክፍለ ሐ ሓበሬታ ኣብ ምእካብ፣ ምሕላው ወይ ምጥቃም ብዘይካ ሓለፍቲ ናይቲ ኮንትራክተር ወይ ወሃቢ ንዝኾነ ሰብ ዝተገለጸ፣ ብመሰረት ክፍለ ሐ (34 CFR 303.414)ን FERPA (34 CFR 99.31)ን ፍቓድ እንተዘይተወሃብዎ፣ ወይ
- ብመሰረት ክፍለ ሐ ንዝቕርብ ረቂሒ ካብ ምምላእ ወጻኢ ንዝኾነ ዕላማ ምውዓሉ።

ካብ መዝገብ ቅድመ ምትእትታው ውላድኩም ዝመጽእ ሓበሬታ፣ እቲ ኮንትራክተር ወይ ወሃቢ ብመሰረት FERPA ፍቓድ እንተዘይተወሃብዎ፣ ብዘይ ፍቓድኩም ብወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ናብ ካልኣት ትካላት ክዝርጋሕ ኣይኽእልን። ፍቓድ ምሃብ እንተኣቢኹም፣ እቲ ወሃቢ ኣገልግሎት ኣቕዲምካ ምትእትታው ምስ ምንጻግ ዝተኣሳሰሩ፣ ከም ፍቓድ ዘይምሃብ ንዓቕሚ ውላድኩም ኣገልግሎት ብኣግሑ ምትእትታው ናይ ምቕባል ብኸመይ ከም ዝጸልፎ ምግለጽ፣ እቶም ኣገባባት ፍቓድ ናይ ምእባዩ መሰልኩም ክሰብ ዘይግልፉ ኣገባባት የተግብር።

ብመሰረት ክፍለ ሐ፣ ESIT ስምን ዕለት ልደትን ውላድኩም፣ ከምኡውን ርክብ ሓበሬታኹም (ኣስማትኩም፣ ኣድራሻኹምን ቁጽሪ ቴሌፎንኩምን ሓዊሱ) ብዘይ ፍቓድኩም ናብቲ ናይ ግዝኣት ትካል ትምህርቲ (Office of Superintendent of Public Instruction (ቤት ጽሕፈት ተቋላጻጺ ህዝባዊ ትምህርቲ))ን ውላድኩም ዝነብረሉ ናይ ከባቢ ትምህርቲ ትካል (ናይ ከባቢ ቤት ትምህርቲ ዲስትሪክት) ክሰድድ ይግደድ። እዚ ሓበሬታ እዚ ንኹሎም ብመሰረት ክፍለ ሐ ናይ IDEA ንኣገልግሎታት ብቑዓት ክኾኑ ዝኽእሉ ህጻናት ንምልላይ የድሊ።

Individuals with Disabilities Education Act (ሕገ ትምህርት ስንኩላን ውልቀሰባት፣ IDEA) – ክፍለ ሐ ኣገባባዊ ውሕስነት (መሰላት ወለዲ)

ምስጢራዊነት መዛግብቲ ንምርግጋጽ እዞም ዝስዕቡ መከላኸሊታት ክህልዉ ኣለዎም፡-

- ነፍሲ ወከፍ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ኣብ ደረጃታት ምእካብ፣ ምጽጋን፣ ምኽዛን፣ ምግላጽን ምጥፋእን ምስጢራዊነት ውልቃዊ መለለዪ ሓበሬታ ክክሉ ኣለዎም።
- ሓይ በዓል ስልጣን ናይ ነፍሲ ወከፍ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ምስጢራዊነት ዝኾነ ይኹን ውልቃዊ መለለዪ ሓበሬታ ናይ ምርግጋጽ ሓላፍነት ኣለዎም።
- ኩሎም ውልቃዊ መለለዪ ሓበሬታ ዝእክቡ ወይ ዝጥቀሙ ሰባት፣ ምስ IDEAን FERPAን ዝሰማማዑ ፖሊሲታትን ኣገባባትን ክፍሊ ሐ Washington ብዝምልከት ስልጠና ወይ መምርሒ ክረኽቡ ኣለዎም።
- ነፍሲ ወከፍ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው፣ ንህዝባዊ ምርመራ፣ ኣስማትን ስራሕን ናይቶም ኣብ ውሕስነት እቲ ትካል ዝርከቡ ሰራሕተኛታት ውልቃዊ መለለዪ ሓበሬታ ዝረኽቡ፣ እዞናዊ ዝርዝር ክትዝ ኣለዎም።
- እቲ ወሃቢ ኣገልግሎት ብኣግኡ ምትእትታው፣ ዝተኣከበ፣ ዝዕቀብ፣ ወይ ኣብ ጥቕሚ ዝወዓለ ውልቃዊ መለለዪ ሓበሬታ ንውላድኩም ወይ ንስድራቤትኩም ኣገልግሎት ንምሃብ ድሕሪ ደገም ኣብ ዘድሊ እዞን፣ ብመሰረት ክፍሊ ሐ፣ ድንጋጋታት GEPA ኣብ 20 USC 1232f፣ ከምኡውን EDGAR, 34 CFR ክፍልታት 76ን 80ን ንወለዲ ክትብር ኣለዎም።
- እቲ ሓበሬታ ድሕሪ ደገም ነቲ ህጻን ወይ ስድራቤት ንኣገልግሎት ምስ ዘድሊ፣ እቲ ሓበሬታ ብሕቶ ወለዲ ክጠፍእ ኣለዎም።

ቀዋሚ መዛግብቲ ናይ ውላድኩም ስም፣ ዕለት ልደት፣ ናይ ወለዲ ርክብ ሓበሬታ (ኣድራሻን ቁጽሪ ቴሌፎንን ሓዊሱ)፣ ኣስማት ናይ ኣገልግሎት ኣተሓባባሪ(ታት) (FRCs)፣ ከምኡውን ናይ ቅድመ ምትእትታው ወሃቢ(ብቲ)፣ ከምኡውን መውጽኢ ዳታ (ዓመትን ዕድሙን ዝወጸሉ ሓዊሱ፣ ከምኡውን ዝኾነ ምስ ወጻእካ ዝሓቱ ፕሮግራማት) ብዘይ ናይ ግዜ ገደብ ክዕቀብ ይኽእል።

ኣገባብ ኣፈታትሓ ዘይምርድዳእ

ብዛዕባ ፕሮግራም ቅድመ ምትእትታው ውላድኩም ስክፍታ እንተሃልዩኩም፣ በጃኹም ብዝተኸለሰ መጠን ቀልጢፍኩም ምስ ጋንታ FRC ወይ IFSP ኣካፍሉ። ፕሮግራም ESIT ዘይምርድዳእ ብዝተኸለሰ መጠን ብዝተሓተተ ደረጃ ምፍታሕ ዩተብብዕ። ይኹን እምበር፣ ሓይ ስክፍታ ብዘይወግዓዊ መንገዲ ክፍታሕ እንተዘይክኢሉ፣ ኣማራጺታት ምፍታሕ ዘይምርድዳእ ኣሎ።

ምስ ሓይ ወሃቢ ኣገልግሎት ኣቕዲምካ ምትእትታው ኣብ ምልላይ፣ ምግምጋም፣ ምቕማጥ ውላድኩም፣ ወይ ንውላድኩም ወይ ስድራቤትኩም ግቡእ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው እንተዘይተሰማማዕኩም፣ ስክፍታታትኩም ኣብ እዞኑ ፍታሕ ክትሓቱ ትኽእል ኢኹ።

እዞም ዝስዕቡ ሰለስተ ወግዓውያን ኣገባባት ንምፍታሕ ክርክር ዝቕረብልኩም እዮም። እዚኦም ድማ ሽምግልና፣ ዘይሻራዊ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲን ምምሕዳራዊ ጥርዓንን ይርከብዎም።

ሽምግልና

ሽምግልና ንዝተፈጥረ ዘይምርድዳእ ብዘይተጻራሪ መንገዲ ክትፈትሑ ዕድል ይህበኩም።

ብወለንታ ዝፍጸም ስለዝኾነ ብናጽነት ብኽልቲኦም ወገናት ክሰማማዕ ኣለዎም።

እቲ ናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል ነቶም ነቲ መስርሕ ሽምግልና ከይጥቀሙ ዝመረጹ ወለድን ወሃብቲ ኣገልግሎት ብኣግኡ ምትእትታው ዝህቡን፣ ንዓኹም ኣብ ዝጥዕሙኩም ግዜን ቦታን፣ ምስ ሓይ ዘይግደስ ወገን (ዘይሻራዊ መንገድ)፣ ኣብ ትሕቲ ውዕል ዘሎ ንኽራኽቡ ዕድል ክህቡ ይኽእል። ምስ ሓይ መፍትሒ ዘይምርድዳእ ኣካል፣ ወይ ኣብ ግዝኣት ዝርከብ ማእከል ስልጠናን ሓበሬታን ወለዲ ወይ ማእከል ጸጋታት ወለዲ ማሕበረሰብ፣ ረብሓታት ናይቲ መስርሕ ሽምግልና ንምግላጽን ንኣጠቓቕማኡ ንምትብባዕን ኣገባባት ክቕምጥ ይኽእል እዩ።

ሽምግልና ብናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል ናይ ሽምግልና ሕቶ ምስ ተቐብሎ ብእዞኑ ክዘዘም ኣለዎ፣ ንመሰላትኩም ዘይሻራዊ ከይሲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ንምኽልካል ወይ ንምድንጓይ ወይ ድማ ብመሰረት ክፍሊ ሐ ንዝኾነ ካልእ መሰላትኩም ንምኽልካል ክውዕል ኣይክእልን።

እቲ ሽምግልና ብእዞኑ መደብ ተታሒዞ ንኽልቲኦም ወገናት ኣብ ዝምቐው ቦታ ክካየድ እዩ። ብቑዕን ዘይሻራውን መንገድ፣ ብውጽኢታዊ ሜላታት ሽምግልና ዝሰልጠኑ፣ ምስ ክልቲኦም ወገናት ብምርኻብ፣ ነቲ ክርክር ኣብ ዘይወግዓዊ፣ ዘይተጻባኢ ሃዋህው ፍታሕ ንምርካብ ክትግዝ እዩ።

እቲ ናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል ዝርዝር ናይ ብቑዓት ዘይሻራዊ መንገድታት ይሕዝ፣ ንሳቶም ብዘዕበ ምሃብ ኣገልግሎት ብኣግኡ ምትእትታው ንዕሽላትን ቆልዑን ስንኩላንን ስድራቤታቶምን ዝምልከት ሕግታትን ስርዓታትን ዝፈልጡ እዮም። መንገድታት ብሃንደበት፣ ብተዘዋዋሪ ወይ ብኸልእ ዘይሻራዊ መሰረት ክምረጹ ኣለዎም። እቲ መንግስታዊ መሪሕ ትካል ሽምግልና ንምትብባዕ ዝኾነ ይኹን ኣኼባታት ዝወጽእ ወጻኢታት ሓዊሱ ንዋጋ ሽምግልና ሓላፍነት ይወስድ።

እቲ ዘይምርድዳእ ብሽምግልና ዝፍታሕ እንተኸይኑ፣ ተኸታዕቲ ነቲ ውሳኔ ዝገልጽን ኩሎ ኣብ መስርሕ ሽምግልና ዘጋጠመ ዘተ ምስጢራዊ ክኸውን ከም ዘለዎን ኣብ ዝኾነ ስዲቡ ዝመጽእ ከይዲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ወይ ሲቪላዊ መስርሕ ከም መርትዖ ክውዕል ከም ዘይኽእልን ዝገልጽን ሕጋዊ ቀደዲ ስምምዕ ክዘዝመሙ ኣለዎም። እቲ ስምምዕ ብኣኹምን ነቲ ትካል ናይ ምእሳር ስልጣን ዘለዎ ወኪል ናይቲ መንግስታዊ መሪሕ ትካልን ክፍረም ኣለዎም። እቲ ብጽሑፍ ዝተፈረመ ናይ ሽምግልና ስምምዕ ኣብ ዝኾነ ብቑዕ ስልጣን ዘለዎ ናይ ግዝኣት ቤት ፍርዲ ወይ ኣብ ኣውራጃዊ ቤት ፍርዲ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ተግባራዊ ይኸውን።

ሽምግልና ኣብ ዝኾነ እዞን ዘይሻራዊ ከይዲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ካብ ምሕታት ኣይድርተኩምን እዩ። ብሓንሳብ ንሽምግልናን ንዘይሻራዊ ከይዲ መስርሕ ምስማዕ ፍርድን ከምቲ ኣብ ዝቕጽል ገጽ ተገሊጹ ዘሎ ሕቶ ከተቕርቡ ትኽእሉ ኢኹም።

ዘይሻራዊ ከይዲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ

ዘይሻራዊ ከይዲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ብዘይሻራዊ ሓፊ ሰማዒ ዝካየድ ወግዓዊ ኣገባብ ከይኑ፣ ንውላዴም ወኪሎም ውልቃዊ ጥርዓን ክቕርቡ ንዝደልዩ ስድራቤታት ኣማራጺ እዩ።

እቲ ዘይሻራዊ ከይዲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ እቲ ሕቶ ካብ ዝበጽሑ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልታት ካላንደር፣ ምጽራይ ክዘዘም ኣለዎ፣ ከምኡውን ብጽሑፍ ውሳኔ ክወሃብ ኣለዎ። (ሽምግልና፣ እንተተፈቲኑ፣ ኣብ ውሽጢ ተመሳሰልቲ 30 መዓልታት ኣቆጻጽራ ክፍጸም ኣለዎ።)

ናይ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ሓለፍቲ ግቡእ ከይዲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ምጽራይ ከካይዱ ይምረጹ። ናይ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ሓለፍቲ ብዛዕባ ድንጋገታት ክፍለ ሐን ድሌታትን ንብቑዓት ህጻናትን ስድራቤቶምን ዝቕርቡ ኣገልግሎታትን ኣፍልጦ ክህልዎምን እዘም ዝስዕቡ ስራሓት ክፍጽሙን ኣለዎም።

- ብዛዕባ እቲ ጥርዓን ዝምልከት ኣገዳሲ ሓበሬታ ዝቕርብ ኣቀራርባ ምስማዕ መስርሕ ፍርዲ፣ ምስቶም ጉዳያት ዝዘመድ ኩሉ ሓበሬታ መርማርኪ ነቲ ጥርዓን ኣብ እዋኑ ፍታክ ንምብጻሕ ምጽዓር።
- ብዋጋ መንግስቲ ዝተፈጸመ መስርሓት መዝገብ ምቕራብ፣ ብጻሕፍ ውሳኔ ሓዊሱ።

ብዛዕባ መንገዳታትን ናይ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ሓለፍቲን ፡-

ሽምግልናን ግቡእ ናይ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ሓለፍቲ ን “ዘይሻራዊ” ክኾኑ ኣለዎም። ዘይሻራዊ ማለት እቲ ከም መንገዳ ወይ ናይ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ሓለፊ ከይኑ ከገልግል ዝተመረጸ ሰብ፡-(1) ሰራሕተኛ ናይቲ መንግስታዊ መሪሕ ትካል፣ ኣብ ምሃብ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው፣ ካልእ ኣገልግሎት፣ ወይ ክንክን ናይቲ ህጻን ዝነጥፍ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ኣይኮነን፤ ከምኡውን (2) ነቲ መስርሕ ኣብ ምትግባር ምስቲ ዘለዎ ዕለማ ዝጋጮ ውልቃዊ ወይ ሞያዊ ረብሓ ዘይብሉ እዩ። ብኸልእ መንገዲ ከም ሽምግልና ወይ ናይ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ሓለፊ ብቑዕ ዝኾነ ሰብ ሰራሕተኛ ናይቲ መንግስታዊ መሪሕ ትካል፣ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ኣይኮነን፤ እቲ ሰብ ነቲ ናይ ሽምግልና ወይ ግቡእ መስርሕ ፍርዲ ሰማዒ ድንጋገታት ንምትግባር ቦቲ ትካል ወይ ፕሮግራም ስለዝኸፈል ጥራሕ እዩ።

ኣብ ትሕቲ ክፍለ ሐ፣ ኣብ ዝኾነ ኣብ ትሕቲ እዘም ኣገባባት ዝካየድ ዘይሻራዊ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ፣ እዘም ኣብ ታሕቲ ተዘርዚሮም ዘለዉ መሰላት ይወሃቡኩም።

- ብኣማኸሪ (ብወጻእታትኩም) ከምኡውን ብዛዕባ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ንህጻናት ብመሰረት ክፍለ ሐ ብቑዓት ዝኾኑ ፍሉይ ኣፍልጦ ወይ ስልጠና ዘለዎም ውልቀሰባት (ብወጻእታትኩም) ክትዕጀቡን ክትምከሩን።
- መርትዖ ንምቕራብን ምግጣምን፣ መስቀላዊ ምርመራን መሰኸኽር ንኸርከቡ ምግዳድን።
- ኣብቲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ እንተወሓደ ቅድሚ መስርሕ ምጽጻፍ ሓሙሽተ መዓልታት ዘይተገልጸ መርትዖታት ንኺይተኣታቶ ምኽልካል።
- ብጽሑፍ ወይ ብኤሌክትሮኒካዊ ቃል ብቐሎ (ቃል ብቐሎ) ትራንስክሪፕሽን ናይቲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ብዘይ ዝኾነ ወጻኢታት ንምርካብ።
- ንዓኹም ብዘይ ዝኾነ ወጻኢታት ብጽሑፍ ዝረኽብክምዎም ርኽቦታት ሓቅን ውሳኔታትን ንምርካብ።

ኣብዘም ኣገባባት ዝተገልጸ ዘይሻራዊ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ፣ ንዓኹም ብዝጥዕሙኩም ግዜን ቦታን ክካየድ ኣለዎ። እቲ ናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል ጥርዓንኩም ምስ ተቐበለ ካብ 30 መዓልታት ካላንደር ዘይውሕድ ግዜ እቲ ዘይሻራዊ ከይዲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ክዘዘምን ብጽሑፍ ውሳኔ ናብ ነፍሲ ወከፍ ተኸታዕቲ ወገናት ብገብሩ ክኣኡኹን ኣለዎ። እቲ ናይ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ሓለፊ ብሕቶ ናይ ክልቲኦም ወገናት ካብቲ 30 መዓልታት ንላዕሊ ፍሉይ ናይ ግዜ ምንጻፍ ክህቡ ይኸእል እዩ። ብዘይሻራዊ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ብዝረኸቦ ውጻእታትን ውሳኔን ዘይዓገበ ወገን ኣብ ግዝኣት ወይ ፌደራል ቤት ፍርዲ ሲቪላዊ ክሲ ናይ ምቕራብ መሰል ኣለዎ።

ኣብቲ ናይ ዝኾነ ደኹን ናይ ግቡእ መስርሕ ጥርዓን ዘጠቓልል ከይዲ ኣብ ምጽናሕ (ናይ ግዜ ገደብ) ፣ እቲ ወሃቢ ኣገልግሎት ኣቆዲምካ ምትእትታውን ንስኹምን ብኸልእ መንገዲ እንተዘይተሰማሚዕና፣ ውላድኩምን ስድራቤትኩምን ኣብቲ ንስኹምን ዝረኽብኩምሉ IFSP ዝተለለዩ ምድላው ግቡእ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ክቕጽሉ ተሰማሚዖም እዮም።

እቲ ጥርዓን ብመሰረት ክፍለ ሐ ንመጀመርታ ኣገልግሎታት ዝቕርቡ መመልከቲ ዘጠቓልል እንተኾይኑ፣ ውላድኩምን ስድራቤትኩምን እቶም ኣብ ክርክር ዘይኮኑ ኣገልግሎታት ክወሃቡም ኣለዎ።

ምምሕዳራዊ ጥርዓናት

ኣብ ርእሲ እቲ ኣብ ላዕሊ ዝተዘርዘረ ናይ ሽምግልናን ግቡእ ከይዲ መስርሕ ምስማዕ ፍርድን፣ ካብ ካልእ ግዝኣት ዝመጹ ሓዊሱ፣ ሓደ ውልቀ-ሰብ ወይ ትካል፣ ኣብ ልዕሊ ዝኾነ መንግስታዊ ትካል ወይ ውልቃዊ ወሃቢ ኣገልግሎት፣ እንተላይ ዝኾነ ወሃቢ ኣገልግሎት ብኣግኡ ምትእትታው፣ ንሓደ ጠለብ ናይቲ ፕሮግራም ክፍለ ሐ ናይ ጽሑፍዊ ዝተፈረመ ጥርዓን ክቕርቡ ይኸእሉ። እቲ ናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል፣ ንኣገባባት ጥርዓን ናይቲ ግዝኣት ብሰፊሑ ናብ ወለድን ካልኣት ግዳሳት ውልቀሰባትን፣ እንተላይ ንምእክላት ስልጠናን ሓበሬታን ወለዲ፣ ትካላት ሓለዎን ምንጻጻን፣ ከምኡውን ካልኣት ዝምልከቶም ኣካላት ይዝርግሑ።

እቲ ጥርዓን እዘም ዝስዕቡ ከጠቓልል ኣለዎ።

- እቲ መሪሕ ትካል፣ መንግስታዊ ትካል ወይ ወሃቢ ኣገልግሎት ብኣግኡ ምትእትታው ንሓደ ጠለብ ክፍለ ሐ ጥሒሱ እዩ ዝተብል መግለጺ።
- እቲ መግለጺ ዝተመርኮሰሎም ሓቅታት።
- ናይቲ ጥርዓን ዝቕረበ ሰብ ፌርማን ርክብ ሓበሬታን።
- ንሓደ ፍሉይ ህጻን ብዝተኣሰሰ ጥሕሶት እንተተኸሲሲኩም፡-
 - ስም ናይቲ ህጻንን ኣድራሻ እቲ ህጻን ዝነብረሉ ቦታን።
 - ስም ናይቲ ህጻን ናይ ቅድመ ምትእትታው ኣገልግሎት ውዕሊ ወይ ናይ ቅድመ ምትእትታው ኣገልግሎት ወሃቢ።
 - ምስቲ ጸገም ዝተኣሰሰሩ ሓቅታት ሓዊሱ መግለጺ እንታይነት ናይቲ ቆልዓ ጸገም።
 - እቲ ጥርዓን ኣብ ዝቕረበሉን እዋን ብዝተፈለጠን ዘሎን ደረጃ እቲ ፀገም ዝፍታኡ ሓሳብ።

ምምሕዳራዊ ጥርጥፍ ካብቲ ዝተባህለ ጥሕሶት ጀሚሩ ኣብ ውሕስነት ሓደ (1) ዓመት ብናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል ክቕርብን ክቕበልን ኣለዎ። እቲ ጥርጥፍ ክቕርብ ውልቀሰብ ወይ ትካል፣ እቲ ጥርጥፍ ናብቲ ናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል ኣብ ዝቕርቡሉ እዋን፣ ቅዳሕ ናይቲ ጥርጥፍ ናብቲ ነቲ ህጻን ዘገልግል ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ከመሓላልፎ ኣለዎ።

እቲ ናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል ነቲ ጥርጥፍ ምስ በጽሖ፣ እዞም ዝስዕቡ ክገብር 60 መዓልታት ካላንደር ኣለዎ።

- እቲ ናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል ምርመራ ኣድላዪ ምዃን እንተ ወሲኑ፣ ናጻ፣ ኣብ-ቦታኡ ምርመራ ምክያድ።
- ነቲ ጥርጥፍ ክቕርብ ውልቀሰብ ወይ ትካል ብዘሰባ እቲ ኣብቲ ጥርጥፍ ዘለዉ ክስታት ብኣፍ ወይ ብጽሑፍ ተወሳኺ ሓበሬታ ንክቕርብ ዕድል ምሃብ።
- እቶም ትካላት/ወሃብቲ ኣገልግሎት ነቲ ጥርጥፍ መልሲ ክህቡ ዕድል ምሃብ፣ እዚ ድማ ከም ድሌት እቲ መሪሕ ትካል ሓዊቡ፣ ነቲ ጥርጥፍ ንምፍታሕ ዝቕርብ ምዕዳም ከምኡ እውን ኩሎም ወገናት ኣብ ሽምግልና ንክቐረሩ ዕድል ምሃብ።
- ኩሉ ኣገዳሲ ሓበሬታ ምግምጋምን ምጥሓስ ናይ ክፍለ ሐ ጠለብ ኣጋጢሙ ድዩ ኣይኮነን ዝብል ናጻ ውሳኔ ምሃብ።
- ነቲ ጥርጥፍ ክቕርብ ሰብ ንነፍሲ ወከፍ ኣብቲ ጥርጥፍ ዘሎ ክሲ ዝምልከትን ውጽኢት ሓቅታትን መደምደምታታትን ከምኡ'ውን ምክንያታት ናይቲ መሪሕ ትካል ናይ መወዳእታ ውሳኔ ዝሓዘን ናይ ጽሑፍ ውሳኔ ምሃብ።

እቲ ናይ መወዳእታ ውሳኔ ግቡእ ኣገልግሎታት ከምዘይተዋህቡ/ ዘይወሃቡ ከምዘሎ ዘመልክት እንተኾይኑ፣ እቲ ናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል እዞም ዝስዕቡ ክምልከት ኣለዎ።

- ግቡእ ኣገልግሎት ዘይምሃብ፣ እንተላይ ንጠለባት ናይቲ ጥርጥፍ ዝቕርብ ውላድኩምን ስድራቤትኩምን ንምምላእ ዝምጥን መኣረምታ ስጉምታታት (ከም ካሕሳ ኣገልግሎት ወይ ገንዘባዊ ምምላስ)፤ ከምኡ'ውን
- ንኹሎም ዕሽላትን ህጻናትን ስንኩላንን ስድራቤቶምን ግቡእ ኣብ መጻኢ ኣገልግሎት ምሃብ።

እቲ መንግስታዊ መሪሕ ትካል ኣድላዪ እንተኾይኑ ነቲ ውሳኔ ብውጽኢታዊ መንገዲ ንምትግባር ዝሕግዞ ኣገባባት ከካትት ኣለዎ፣ እዚ ድማ ንጥፈታት ቴክኒካዊ ሓገዝ፣ ድርድርን ምክባር ንምዕዋት ዝውሰዱ መኣረምታ ስጉምታታትን ሓዊቡ ክኸውን ኣለዎ።

ናይ ግቡእ ከይዲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ እውን ኣርእስቲ ዝኾነ ናይ ጽሑፍ ጥርጥፍን እንተመጸኡ፣ ወይ ድማ ብዙሓት ጉዳያት ዝሓዘ እንተኾይኑ፣ ካብዚኣም ሓደ ወይ ልዕሊኡ ኣካል ናይቲ መስርሕ ፍርዲ ዝኾነ፣ እቲ ናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል ዝኾነ ደኹን ክፍል ናይቲ ኣብኡ ዝረከ ዘሎ ጥርጥፍ ክሳብ ምዝዛም እቲ መስርሕ ፍርዲ ዝካየድ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ንጎነ ክገድፎ ኣለዎ። ደኹን እምበር፣ ኣብቲ ጥርጥፍ ኣካል ናይቲ ግቡእ መስርሕ ስጉምታት ዘይኮነ ጉዳይ ኣብ ውሕስነት እቲ ኣብዚ ሰነድ ዝተገልጸ ናይ 60 መዓልታት ናይ ግዜ ገደብን ናይ ጥርጥፍ ኣሰራርሓን ክፍታሕ ኣለዎ።

ድሮ ኣብ ሓደ ዓይነት ወገናት ዘሰገፍ ዘይሸራዊ ከይዲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ዝተወሰኑ ጥርጥፍት ብመሰረት እዚ ኣገባብ ክረኣዩ ኣይክእሉን። እቲ ናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል እቲ ናይ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ውሳኔ ቀያዲ ምዃን ንጥርጥፍ ክቕርብ ሰብ ክፍልጥ ኣለዎ።

ሓደ መንግስታዊ ትካል ወይ ናይ ብሕቲ ወሃቢ ኣገልግሎት (ከንትራክተር ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ወይ ወሃቢ ኣገልግሎት ኣቕዲሙ ምትእትታው ሓዊቡ) ንውሳኔ ግቡእ መስርሕ ዘይምትግባር ዝገልጽ ጥርጥፍ ብናይ መንግስቲ መሪሕ ትካል ክፍታሕ ኣለዎ።

ተካእቲ ወለዲ

ብመሰረት ክፍለ ሐ ብቑዓት ዝኾኑ ህጻናት መሰሎም ዝሕሎ እዞም ዝስዕቡ እንተኾይኖም እዩ።

- ዝኾነ ወለዲ መንነቱ ክፍለጥ እንተዘይክእሉ፤
- እቲ ወሃቢ ኣገልግሎት ብኣግኡ ምትእትታው፣ ድሕሪ ምክንያታዊ ጻዕሪ፣ ወላዲ ከናዲ እንተዘይክእሉ፤ ወይ
- እቲ ህጻን ብመሰረት ሕገ እታ ግዝኣት ናይ ግዝኣት Washington ክፍለ እዩ።

ሓደ ውልቀሰብ ብመሰረት እቲ ዝስዕብ ኣገባባት ከም “ተካእ” ወለዲ ከይኑ ክሰርሕ ይምደብ።

እዞም ኣገባባት እዚኣም፡- ሓደ ህጻን መተካእታ ወለዲ ይድልዮ ድዩ ኣዩድልዮን ንምፍላጥን፣ እቲ ህጻን መተካእታ ወለዲ ከም ዘድልዮ ምስ ተረጋገጸ ካብ 30 ዘይበዝሕ መዓልታት ነቲ ህጻን መተካእታ ንምምዳብ ርትዓዊ ጻዕሪ ምግባርን ዘጠቓልል እዩ።

ተካእቲ ወለዲ ኣብ ምምራጽ እዞም ዝስዕቡ መዕቀኒታት ይጥቀሙ። ተካእቲ ወለዲ ብነፍሲ ወከፍ ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ዝምረጹ ከይኖም ነዞም ዝስዕቡ ረቕሒታት ከማልኡ ኣለዎም፡-

- ምስ ረብሓ ናይቲ ዝውክሎ ህጻን ዝጋጮ ውልቃዊ ደኹን ሞያዊ ረብሓ ዮብሉን።
- እኹል ውክልና ናይቲ ህጻን ዘረጋገጽ ፍልጠትን ክእለታትን ኣለዎ።
- ሰራሕተኛ ዝኾነ ደኹን መንግስታዊ ትካል ኣይኮነን፤ ወይ ሰራሕተኛ ናይ ዝኾነ ሰብ ነቲ ህጻን ወይ ንዝኾነ ኣባል ስድራቤት ናይቲ ህጻን ብኣግኡ ምትእትታው ኣገልግሎት፣ ትምህርቲ፣ ክንክን ወይ ካልእ ኣገልግሎት ዝህቡ። ሓደ ሰብ ብኸልእ መንገዲ ብመሰረት እዞም ኣገባባት መተካእታ ወለዲ ክኸውን ብቑዕ ዝኾነ ሰብ ከም መተካእታ ወለዲ ከይኑ ከገልግል ብወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ስለዝኸፈል ጥራይ ሰራሕተኛ ኣይኮነን።

ሓደ ህጻን ክፍለ ግዝኣት Washington ክኸውን ከሎ ወይ ኣብ መዕበዪ ህጻናት ክቕመጥ ከሎ፣ እቲ ናይ ቅድመ ምትእትታው ኣገልግሎት ዝህብ ትካል ምስቲ ናይቲ ህጻን ክንክን ዝተመደበ መንግስታዊ ትካል ክመክር ኣለዎ።

ንሓደ ክፍለ ናይቲ ግዝኣት ዝኾነ ህጻን፣ ኣብ ክንዲ ብወኪል ወሃቢ ኣገልግሎት ቅድመ ምትእትታው ዝምረጹ፣ ንጉዳይ ናይቲ ህጻን ዝከታተል ዳኛ፣ እቲ ምርጫ ነቲ ኣብ ላዕሊ ዘሎ ናይ ምምራጽ ረቕሒታት ክሰብ ዘማልእ፣ ነቲ መተካእታ ወለዲ ክመርጽ ይኽእል።

እቲ መተካእታ ወለዲ ንኹሎም ዕላማታት ብመሰረት ክፍለ ሐ ከም ወለዲ ተመሳሳሊ መሰላት ኣለዎ።

ርክብ ሓበሬታ

ብዛዕባ ኣገባባዊ መከላኸሊታትካ ዝያዳ ሓበሬታ እንተደሊኹም፣ ኣብ ከባቢኹም ንዝርከብ Family Resources Coordinator (ኣተሓባባሪ ጸጋታት ስድራቤት፣ FRC) በዚ ዝስዕብ ኣድራሻ ርኽብዎ፡-

ወይ

ጥርዓን ከተቕርቡ፣ ሽምግልና ክትሓቱን/ወይ ድማ ግቡእ ከይዲ መስርሕ ምስማዕ ፍርዲ ምጽራይን ክትሓቱ እንተሓሰብኩም፣ በጃኹም ንEarly Support for Infants and Toddlers (ፕሮግራም ብኣግኡ ሓገዝ ንዕሽላትን ህጻናትን፣ ESIT) በዚ ዝስዕብ ኣድራሻ ርኽብዎ።

ዘ Washington ስቴት Department of Children; Youth & Families (ክፍለ ህጻናት ፣ መንእሰያትን ስድራ ቤታትን)

Early Support for Infants and Toddlers (ብኣግኡ ሓገዝ ንዕሽላትን ህጻናትን፣ ESIT)
PO Box 40970
Olympia, Washington 98504-0970
esit@dcyf.wa.gov
www.dcyf.wa.gov/services/child-development-supports/esit

ምንጪ ምንጻጵ ወለዲ፡-

Washington PAVE (Partnerships for Action, Voices for Empowerment (ምሕዝነት ንስራሕ፣ ድምጽታት ንምሕያል))
6316 S. 12th St.
Tacoma, Washington 98465
ስልኪ፡- 7-(800) 5-PARENT
ፋክስ፡- (253) 566-8052
www.wapave.org

DCYF ዓሌት፣ ሕብረ፣ ጸታ፣ ሃይማኖት፣ እምነት፣ ኩነታት ሓዳር፣ ሃገራዊ መበቆል፣ ጸታዊ ዝንባላ፣ ዕድመ፣ ኩነታት ገዲም ተጋዳላይ፣ ወይ ህላወ ዝኾነ ኣካላዊ፣ ህዋሳዊ ፣ ወይ ናይ ኣእምሮ ስንክልና ብዘይምግዳስ ንኹሎም ሰባት ኣድልዎ ኣይገብርን ኣብ መደባቱን ኣገልግሎታቱን ማዕረ ተበጻሕነት ይህብ።